

WIKBORG | REIN

Askøy kommune, Klampavikvegen 1, 5300 Kleppestø
Austrheim kommune, Sætremarka 2, 5943 Austrheim
Bergen kommune, Rådhusgaten 10, 5020 Bergen
Fedje kommune, 5947 Fedje
Fjell kommune, Postboks 184, 5342 Straume
Lindås kommune, Kvernhusmyrane 20, 5914 Isdalstø
Meland kommune, Postboks 79, 5906 Frekhaug
Os kommune, Postboks 84, 5202 Os
Radøy kommune, Radøyvegen 1690, 5936 Manger
Sund kommune, Postboks 23, 5371 Skogsvåg
Øygarden kommune, Ternholmvegen 2, 5337 Rong

Vår ref.: 523420-005
 Ansvarlig advokat: Filip Truyen

Bergen, 16. januar 2017

Delegering av myndighet etter havne- og farvannsloven § 10

1 INNLEDNING

På stiftelsesmøtet for Bergen og Omland Havn AS den 4. november 2016 ble det informert om behovet for avklaring av delegasjon av myndighet etter havne- og farvannsloven § 10. Slik myndighet er i dag delegert fra deltakerkommunene til Bergen og Omland Havnevesen. Det har blitt reist spørsmål om tilsvarende delegasjon også kan foretas til Bergen og Omland Havn AS når dette selskapet skal videreføre virksomheten i Bergen og Omland Havnevesen.

På denne bakgrunn ble det den 23. november 2016 sendt et brev til Samferdselsdepartementet med forespørsel om hvordan departementet mener havne- og farvannsloven § 10 skal tolkes. Samferdselsdepartementet har besvart vår forespørsel ved brev datert 20. desember 2016. Brevet følger vedlagt. I det følgende skal det redegjøres for brevet og mulige konsekvenser av dette.

2 DEPARTEMENTETS LOVTOLKNING

Samferdselsdepartementet mener det ikke er adgang til å delegerer myndighetsutøvelse etter havne- og farvannsloven § 10 første ledd til et aksjeselskap. Dette gjelder selv om selskapet fullt ut er eiet av kommuner og selv om vedtektene forbyr at andre enn kommuner kan eie aksjer.

Delegasjon av offentlig myndighet etter havne- og farvannsloven til Bergen og Omland Havn AS kan derfor bare skje etter beslutning fra departementet i medhold av havne- og farvannsloven § 10 andre ledd.

I vår brev til Samferdselsdepartementet den 23. november 2016 ble det også reist spørsmål om omfanget av departementets kompetanse etter § 10 andre ledd. På denne bakgrunn trekker departementet i sitt svarbrev frem en rekke forhold hvor delegasjon kan godkjennes etter enkeltvedtak eller forskrift også til et aksjeselskap. Dette må riktig nok skje etter en konkret vurdering, men vi vil anta at et aksjeselskap som alene eies av kommuner vil stå sterkt ved vurderingen av hvilke oppgaver hvor delegasjon kan forventes godkjent av departementet.

Imidlertid er det også enkelte oppgaver som ut fra departementets lovtolkning klarligvis er utelukket fra delegasjon. En del slike oppgaver er listet opp i departementets brev.

3 BETYDNING AV DEPARTEMENTETS LOVTOLKNING FOR VIRKSOMHETEN I BERGEN OG OMLAND HAVN AS

Mange av de løpende oppgaver som er planlagt allokert til Bergen og Omland Havn AS synes ikke å være omfattet av delegasjonsforbudet slik departementet tolker loven. Det endelige omfanget av delegasjonskompetanse må dessuten avklares etter en konkret vurdering basert på en særskilt søknad til Samferdselsdepartementet.

I utgangspunktet var oppgavene knyttet til den offentlige myndighetsutøvelsen planlagt allokert til et datterselskap av Bergen og Omland Havn AS. Formålet var å trekke et klart skille mellom havnevirkens kommersielle og offentligrettslige aktivitet. På bakgrunn av departementets tolkning vil vi nå anbefale at kommunene som i dag er deltakere i Bergen og Omland Havnevesen, heller vurderer å stifte et interkommunalt selskap (IKS) som kan ivareta den myndighetsutøvelse hvor departementet ikke tillater delegasjon til et aksjeselskap.

Et slikt IKS kan være et selskap uten økonomisk aktivitet utover det som følger av den nevnte myndighetsutøvelsen. Selskapet kan ha samme adresse og kan i det daglige drives av ansatte i Bergen og Omland Havn AS, og som leies ut til det interkommunale selskapet. I praksis vil derfor forskjellen neppe bli stor enten man som opprinnelig planlagt legger myndighetsutøvelsen i et eget datterselskap av Bergen og Omland Havn AS som kjøper administrative tjenester av morselskapet, eller om man som nå anbefalt legger myndighetsutøvelsen i et IKS som eksisterer parallelt med Bergen og Omland Havn AS og som kjøper administrative tjenester av sistnevnte selskap. Deltakerkommunene vil dermed fortsatt kunne opprettholde den ansvarsbegrensning man har ønsket ved å legge det vesentlige av havnevirkens aktiviteter i et aksjeselskap, mens man samtidig innretter seg etter de skranker Samferdselsdepartementet mener ligger i havne- og farvannsloven § 10. Eierfordelingen i IKS'et kan være det samme som samarbeidskommunene har i Bergen og Omland Havn AS.

Ovennevnte er foreløpig kun til orientering. Stiftelse av et eventuelt IKS må diskuteres nærmere mellom deltakerkommunene. Vi bistår gjerne der hvor det er behov for ytterligere redegjørelse om delegering av myndighet etter havne- og farvannsloven § 10.

Med vennlig hilsen
WIKBORG REIN ADVOKATFIRMA AS

Filip Truyen

Vedlegg: Brev fra Samferdselsdepartementet datert 20. desember 2016

Kopi: Bergen og Omland Havnevesen, Nøstegaten 30, 5010 Bergen